

Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen

zondag, 21 april 2024

Geachte heer, mevrouw,

In onze nieuwsbrief van afgelopen maart werd aandacht besteed aan het hoorrecht dat NBP mocht gaan uitoefenen bij het ABP over de wijze waarop het nu bestaande pensioensysteem wordt omgezet naar het nieuwe pensioensysteem dat vanaf 1 januari 2027 gaat gelden.

Op dit moment heeft u een pensioenrecht als u werkt of een pensioenaanspraak als u met pensioen bent waaraan een bepaalde vermogenswaarde gehecht kan worden.

Dat pensioenrecht of die aanspraak wordt omgezet in een ander pensioenrecht of aanspraak met wellicht een andere waarde.

Onder de huidige pensioenregels heeft u als individueel persoon het recht om tegen zo'n waardeoverdracht bezwaar te maken wanneer u denkt dat u met die overdracht benadeeld wordt.

Om te voorkomen dat er heel veel mensen bezwaar zouden maken tegen de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is dat bezwaarrecht in "politieke wijsheid" voor de duur van de Transitie opgeschort.

De partijen die het Pensioenakkoord hebben gesloten (vakbonden, werkgevers en de overheid) vinden dat de nog werkende pensioenopbouwende deelnemers voldoende vertegenwoordigd zijn door de vakbonden.

Als doekje voor het bloeden heeft de wet verenigingen die de belangen van gepensioneerden behartigen zoals de NBP, onder bepaalde voorwaarden een hoorrecht toegekend.

In de Pensioenkamer ABP zitten de sociale partners, bestaande uit werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties (vakbonden) die de spelregels rond de overgang bepalen. Zij moeten de belangenverenigingen de gelegenheid geven te zeggen wat zij van de plannen vinden, de verenigingen aanhoren en in hun eindverslag over de transitieplannen vermelden wat zij met de suggesties van de verenigingen gedaan hebben.

Op 28 maart en 4 april heeft het hoorrecht bij ABP plaatsgevonden. Voor de uitoefening van het hoorrecht hebben drie verenigingen van gepensioneerden, de NBP, de Koninklijke Vereniging van Eervol ontslagen Officieren (KVEO) en het FOG-ABP (Federatie Onafhankelijke Gepensioneerden - ABP) nauw met elkaar samengewerkt en steeds gezamenlijke standpunten uitgedragen.

Onze opvatting

Onze grondhouding is dat wij het absoluut niet blij zijn met de nieuwe pensioenwet (WTP, wet Toekomstig Pensioen) maar dat wij gegeven het feit dat de wet er nu eenmaal is, moeten trachten de schade voor onze achterban zoveel mogelijk te beperken.

Eerst even de basis, ABP heeft een vermogen van ca 500 miljard euro, dat vermogen wordt nu door ABP belegd zodat daar een rendement uit komt. ABP blijft dat totale vermogen gewoon collectief beleggen.

Alléén administratief wordt een klein deel van dat vermogen toebedeeld aan enkele reservepotten

en voorts wordt aan elke deelnemer een stukje van dat vermogen toegerekend. In feite gaat het financieel dan om twee zaken, ten eerste hoe verdeel je het vermogen dat nu in de pot zit bij de overgang van het oude naar het nieuwe pensioenstelsel (de Transitie), en ten tweede hoe verdeel je het rendement dat in de toekomst op het vermogen gemaakt wordt.

Zowel de verdeling van de spaarpot bij Transitie als de verdeling van de toekomstige rendementen dienen evenwichtig te zijn. Zoals u in ons persbericht heeft kunnen lezen hebben de Verenigingen een negatief oordeel uitgesproken over het Concept Transitie Plan (CTP).

Ons oordeel is negatief omdat wij ten eerste bezwaar hebben tegen de door de Pensioenkamer gevolgde procedure. Ten tweede vinden wij de vermogensverdeling onevenwichtig in het nadeel van de oudere deelnemers, waarvan een deel nog werkt en een deel reeds gepensioneerd is. Tenslotte vinden wij ook de verdeling van de toekomstige rendementen onevenwichtig waarmee een koopkrachtig pensioen voor de huidige senioren achter de horizon verdwijnt.

Bezwaar tegen de procedure.

In de kern komt het door ons naar voren gebrachte bezwaar er op neer dat het hoorrecht in de plaats is gekomen van het individuele bezwaarrecht. Volgens de memorie van Toelichting op de wet moet het hoorrecht “voorzien in andere waarborgen om de belangen van pensioen- en aanspraakgerechtigden te borgen” Ook moet het hoorrecht op een zodanig tijdstip plaatsvinden dat het nog van invloed kan zijn op de besluitvorming.

Die waarborgen en invloed worden een loze kreet wanneer de verenigingen nauwelijks de tijd wordt gegund de stukken goed te bestuderen en daarover met de achterban overleg te voeren. Bovendien is er in de uitvoering van het hoorrecht geen sprake is van een dialoog omdat de standpunten van de sociale partners reeds in beton gegoten zitten, zodat hun antwoorden op onze vele vragen niet meer zijn dan een herhaling van de eigen argumentatie.

Bezwaar tegen de vermogensverdeling bij Transitie.

Prioriteit vermogensverdeling bij invaren

In het CTP (concept Transitie Plan) wordt door de sociale partners gekozen voor de volgende voorrangregels bij de vermogensverdeling op het moment van invaren

1. Wettelijke reserves: Minimaal Vereist Eigen Vermogen en Reserve Operationele Kosten (ROK)
2. Solidariteitsreserve (SR)
3. Compensatie afschaffing doorsneesystematiek (CDSS)
4. Na-indexatie
5. Generieke verhoging

Wij zijn van mening dat een dergelijke prioriteitsvolgorde geen recht doet aan de eis van evenwichtigheid. Verenigingen zien de volgende prioritering als evenwichtig:

1. Wettelijke reserves
2. Compensatie achterstallige indexatie voor alle Deelnemers (na-indexatie)
3. Solidariteitsreserve (SR)
4. Generieke verhoging
5. Compensatie afschaffing doorsneesystematiek (CDSS)

In feite komt de door de sociale partners voorgestelde vermogensverdeling erop neer dat de schade van het huidige systeem met zijn idioot lage rekenrente van de afgelopen jaren, nooit meer vergoed wordt.

De 20% achterstand die veel mensen hebben opgelopen, wordt geconsolideerd, de voorgestelde vergoeding die gepensioneerden krijgen voor hun gemiste indexatie is slechts ongeveer 1%, een fooi vergeleken bij het geleden verlies.

Wij vinden dus dat de hoogste prioriteit gegeven moet worden aan het compenseren van de gemiste indexatie. Dit is schade die al geleden is en wanneer hij niet nu gerepareerd wordt gebeurt dat nooit meer.

Pas nadat de inhaalindexatie volledig is verrekend is er eventueel ruimte voor het vullen van de solidariteitsreserve en wellicht voor een bijdrage aan de doorsneepremie problematiek.

Beide zijn voorzieningen om (eventuele) toekomstige problemen op te vangen.

Premies en overrendementen zijn voor de financiering van de doorsneeproblematiek de meest voor de hand liggende bronnen.

Wij vinden dat het nieuwe stelsel slechts in zeer beperkte mate gebruik mag maken van reserves uit het oude pensioenstelsel. Deze reserves zijn een uitvloeisel van het opgepote vermogen vanwege de zeer lage rente en het afzien van inflatiecompensatie. De vermogensvrijval dient primair de mensen die hierdoor getroffen zijn te compenseren. Het nieuwe stelsel moet zijn eigen broek kunnen ophouden.

Waar gaat die “doorsneeproblematiek” nu eigenlijk om?

In het huidige systeem krijg je voor elke ingelegde euro dezelfde pensioenaanspraak of je die euro nu inlegt op je 25ste of op je 67ste. Maar de euro van je 25ste kan gemiddeld nog ruim 55jaar renderen en die op je 67ste uiteraard veel minder.

In het nieuwe systeem bouw je voor de euro's die je jong inlegt heel veel pensioenaanspraak op en voor de euro's die je later inlegt steeds minder.

Het oude systeem werkt prima wanneer je een heel werkzaam leven pensioen opbouwt, in het begin krijg je in feite te weinig opbouw voor je premie en later te veel maar gemiddeld is de opbouw correct. Omdat mensen niet levenslang meer bij een pensioenfonds zitten wordt deze balans onevenwichtig. Dit is de reden voor aanpassing van deze “doorsneepremie”.

Voor de oudere nog werkende deelnemers is de overgang naar het nieuwe systeem nadelig, zij krijgen te weinig opbouw in hun jonge jaren en profiteren niet meer van de gunstige opbouw in de latere fase van hun werkzame leven.

De groep oudere werkenden moeten dus voor dit nadeel gecompenseerd worden. Als verenigingen zijn we het daarmee eens, alleen vinden wij dat die compensatie niet uit het pensioenvermogen van de gepensioneerden betaald moet worden (want gepensioneerden betalen dan dubbel) maar uit de premies. Het gaat hier om inkoop van toekomstig pensioen waar ook de werkgever zijn deel (voor ABP ongeveer 70%) aan mee dient te betalen.

Tenslotte speelt bij de vermogensverdeling ook nog een discussie wat te doen met de financiële ruimte die ontstaat bij een stijging van de rente. De sociale partners hebben besloten dat de daaruit voortvloeiende voordelen niet in één keer worden uitbetaald doch dat die voordelen over een periode van 10 jaar gespreid worden. Voor de oudere gepensioneerden betekent dit dus dat zij eigenlijk voor een groot deel naar zo'n voordeel kunnen fluiten. Wij hebben gepleit de spreidingsperiode sterk terug te brengen, bijvoorbeeld naar één jaar.

Het Concept Transitie Plan is niet ingericht voor een koopkrachtig pensioen.

Zonder inhaalindexatie op basis van het Concept Transitie Plan van sociale partners start u in het nieuwe systeem met een pensioen dat nu voor een aantal mensen bijna 20% achterloopt op de inflatie en dat op zijn best slechts een deel van de toekomstige inflatie zal volgen. De nieuwe wet belooft een koopkrachtig pensioen. Natuurlijk kunnen wij niet in de toekomst kijken, maar op basis van de gepresenteerde cijfers vallen deze al tegen.

De Verenigingen vinden dit onacceptabel.

Wij verstaan onder een koopkrachtig pensioen: een verwacht of ingegaan pensioen dat ook na

pensioeningang zo veel als mogelijk de jaarlijkse inflatie krijgt gecompenseerd. In jargon betekent dit dat het pensioen gemiddeld de consumentenprijsindex (CPI) volgt. Wij zijn dan ook van mening dat de sociale partners in het transitieplan aan het ABP bestuur de opdracht dienen mee te geven het systeem zo in te richten dat aangestuurd kan worden op een koopkrachtig pensioen.

De sociale partners vinden de transitie evenwichtig wanneer niemand er nominaal op achteruit gaat ten opzichte van het huidige systeem, zeg maar in euro's niet wordt gekort.

Wij vinden dit geen criterium van evenwichtigheid.

Wij verstaan bij het invaren onder een evenwichtige transitie dat alle deelnemers, gepensioneerden en werknemers, er in principe in alle economische scenario's in hun reële pensioenprognose procentueel evenveel op voor- of achteruit gaan. Dit betreft niet alleen hun pensioen op de pensioendatum, maar dit moet ook gelden voor hun pensioen over 10 en 20 jaar na pensioendatum of transitiedatum.

Nemen we deze laatste overweging niet mee dan is de kans dat pensioenfondsbesturen "kortetermijn-mooi-weer" spelen met koopkracht, door gebruik te maken van vroeger opgebouwde reserves.

De uitkomsten laten echter geen evenwichtige resultaten zien.

Jongeren kunnen er tussen de 30 en 300 % op vooruitgaan ten opzichte van het huidige systeem terwijl de kans dat ze iets minder krijgen nagenoeg nihil is. De ouderen kunnen er op zijn best enkele procenten op vooruit gaan; zo'n uitkomst is toch niet evenwichtig te noemen.

Hoe nu verder.

De volgende stap zal zijn dat het Verantwoordingsorgaan ABP advies zal uitbrengen aan het ABP bestuur over het dan vastgestelde transitieplan. De seniorenfractie in dat orgaan zal de positie van de Verenigingen zeker ondersteunen maar heeft een minderheid in het Verantwoordingsorgaan. Veel hoop op een betere uitkomst moeten we dus niet hebben.

Op het eind zal blijken dat de jarenlange inhoudelijk goed onderbouwde argumenten die de senioren hebben ingebracht bij de vorming van het pensioenakkoord, de consultatierondes bij de vorming van de WTP, de parlementaire hoorzittingen de gesprekken met Kamerleden, de uitoefening van het hoorrecht en het werk van het verantwoordingsorgaan nog niet geleid heeft tot zelfs maar het verplaatsen van een punt of een komma in de nieuwe ABP pensioenregeling.

Roelf van der Ploeg, vakbondslid FNV van de Pensioenkamer is daar trots op, hij stelt klip en klaar dat het hoorrecht geen enkele invloed heeft op de transitiekeuzes. Hij zegt: "Wellicht dat sommige punten wat verduidelijkt worden, maar de keuzes zoals die nu zijn geformuleerd, blijven staan".

Dat heet in ons land een zorgvuldig proces waar alle belangen evenwichtig worden afgewogen.

Diegenen onder u die zich graag volledig laten informeren over de gang van zaken rond dit hoorrecht kunnen op onze website onder het blok "Wet Toekomst Pensioenen" de relevante documenten vinden die betrekking hebben op de uitoefening van het hoorrecht.

U vindt met de volgende link: <https://www.pensioenbelangen.nl/ledenadministratie/beheer-submenu?view=forms#>

1. Het concept transitie plan (CTP) zoals dat door de sociale partners is opgesteld.
2. Een door de verenigingen opgesteld document "Kennisgeving Beoordelingskader" waarin wij beschrijven hoe wij het CTP zullen beoordelen.
3. Bijdrage van de Verenigingen ter uitoefening van het hoorrecht inzake het Concept Transitieplan Pensioenkamer ABP

4. Een door de hoorrechtcommissie van de Pensioenkamer ABP opgesteld verslag van de inbreng van de verenigingen van gepensioneerden en het antwoord daarop van de Pensioenkamer ABP.
5. Het oordeel van de Verenigingen inzake het concept transitieplan (CTP)

Ik hoop dat u na lezing van deze nieuwsbrief weer goed geïnformeerd voelt wat NBP de afgelopen maand voor u gedaan heeft.

Wij kunnen dit vrijwillige werk alléén volhouden zolang we over voldoende middelen beschikken om onze vereniging draaiende te houden.

Nieuwe leden of desnoods nieuwe donateurs zijn daarom zeer welkom en hard nodig.

Ik wens u allen een goede zomer.

Vriendelijke groet

